

Sygn. akt II PK 107/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa T. G.

przeciwko Powiatowi G.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 września 2013 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 14 lutego 2013 r., sygn. akt V Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 lutego 2013 r. Sąd Okręgowy w L. oddalił apelację Powiatu G. od wyroku z dnia 5 grudnia 2012 r. Sądu Rejonowego w G. zasądającego na rzecz T. G. wynagrodzenie za pracę w godzinach nadwymiarowych oraz zadośćuczynienie z tytułu naruszenia prawa do odpoczynku.

W skardze kasacyjnej strona pozwana zarzuciła naruszenie prawa materialnego, przez błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie: 1) art. 151¹ § 1 w związku z art. 151 § 1 k.p., przez uznanie, że w odniesieniu do czynności wykonywanych przez powoda jako wychowawcę-dyrektora w rodzinnym domu dziecka powinno się stosować nadgodziny i przez uznanie, że takie nadgodziny wystąpiły; 2) art. 80 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 ze zm.), § 5 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lutego 2005 r. w sprawie placówek opiekuńczo-

wychowawczych, przez przyjęcie, że rodzinny dom dziecka nie jest placówką o specyficznym charakterze, w której dyrektor - wychowawca pełni funkcję rodzica dla dzieci przebywających w tej placówce, co w konsekwencji powinno być rozumiane jako *quasi* rodzina; 3) art. 8 k.p., przez nadużycie prawa w sposób sprzeczny z jego społeczno-gospodarczym przeznaczeniem oraz zasadami współżycia społecznego przez odrzucenie istoty funkcjonowania rodzinnych domów dziecka i istoty specyfiki pracy dyrektora - wychowawcy z pominięciem uregulowań prawnych; 4) art. 135 § 1 i art. 140 k.p. w związku z art. 80 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej, przez pominięcie zastosowania przepisów w zakresie mieszanego czasu pracy: zadaniowo-równoważnego; 5) art. 23 i art. 24 k.c. w związku z art. 133 k.p., a także rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lutego 2005 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych, przejawiającego się uznaniem, że w przedmiotowym przypadku doszło do naruszenia dóbr osobistych przez niezapewnienie prawa do odpoczynku.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie wyroku Sądu drugiej instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniony został występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego „kwestii statusu prawnego dyrektora - wychowawcy rodzinnego domu dziecka i dopuszczalności zastosowania do jego pracy instytucji nadgodzin”. W ocenie skarżącego, „przepisy prawa pomocy społecznej dotyczące zasad funkcjonowania placówki rodzinnej przesądzają, że wykonywanie bieżących obowiązków osoby zatrudnionej w placówce nigdy nie będzie pracą w godzinach nadliczbowych, gdyż nie sposób w tej placówce ustalić kiedy kończy się normalny wymiar czasu pracy, a kiedy zaczyna się praca w godzinach nadliczbowych”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od

przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek. Poprzestanie w tym zakresie na sformułowaniu podstaw kasacyjnych i ich uzasadnieniu jest niewystarczające, bo chociaż przy konstruowaniu obu wymaganych elementów skargi argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy bada je na różnych etapach postępowania kasacyjnego.

Skarżący odwołuje się do przesłanki potrzeby rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego odwołując się ogólnie do „przepisów prawa pomocy społecznej”. Tymczasem zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane, i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). W myśl utrwalonego orzecznictwa, nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne

zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Ponadto rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego lub wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymagań, gdyż skarżący nie wskazuje jakichkolwiek przepisów prawa, na tle których miałyby rodzić się formułowana przez niego wątpliwość. Ponadto wątpliwość ta znalazła już swoje rozstrzygnięcie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w którym wyjaśniono, że status dyrektora - wychowawcy rodzinnego domu dziecka w okresie objętym sporem uzależniony był od podstawy jego zatrudnienia (art. 80 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej); zatrudnienie na podstawie stosunku pracy umożliwiało zastosowanie szczególnego, określonego w tej ustawie zadaniowego czasu pracy (art. 80 ust. 12 tej ustawy); osoby posiadające status pracowniczy i zatrudnione na stanowiskach kierowniczych nie mogą być pozbawione prawa do wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, jeżeli wskutek niezależnej od nich wadliwej organizacji pracy są zmuszone do systematycznego przekraczania obowiązujących norm czasu pracy (por. wyroki z dnia 6 kwietnia 2011 r., II PK 254/11, LEX nr 949026 i z dnia 13 czerwca 2012 r., II PK 292/11, Monitor Prawa Pracy 2012 nr 12, s. 655-659).

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.